

INSPIRATIONSPUNKTER

[KUN DET TALTE ORD GÆLDER]

5. september 2019

Samråd i URU alm. del den 20. august 2019. Spørgsmål B-E om arbejdsforhold i tøjindustrien stillet efter ønske fra Christian Juhl (EL) den 1. august 2019.

[Samrådet dækkes af erhvervsministeren og udviklingsministeren. Efter aftale svarer udviklingsministeren først på spørgsmål B, D og E. Derefter svarer erhvervsministeren på spørgsmål B, C og E]

Indledning:

- Tak til formanden for ordene og for muligheden for at deltage i samrådet i dag.
- Jeg tror, at alle kender Christian Juhl, som et dedikeret og indsigtfuldt medlem af Folketinget, og jeg håber, at vi i dag får en interessant og berigende dialog.
- Tak for spørgsmålene og for indkaldelsen til dette samråd.
- Jeg vil gerne indlede med nogle generelle bemærkninger, inden jeg svarer konkret på dagens spørgsmål.
- Der er tale om en alvorlig problemstilling, som desværre ikke er ny. Vi har tidligere set eksempler på virksomheder, der ikke tager hensyn til arbejdstagernes rettigheder i de lande, der producerer varerne for dem.

- Jeg forstår derfor godt spørgers interesse i sagen og rapporten fra den britiske NGO er skræmmende læsning.
- Som socialdemokrat og som minister i en socialdemokratisk regering er jeg selvfølgelig optaget af arbejdstagerforhold. Derfor vil jeg fra min stol som erhvervsminister selvfølgelig arbejde for, at danske virksomheder lever op til deres samfundsansvar – både i Danmark, men også internationalt.
- Jeg ser det sådan, at der mellem virksomheder og samfundet eksisterer en samfundskontrakt, hvor virksomhederne overholder reglerne, og vi - som befolkning - kan have tillid til, at vores virksomheder handler ansvarligt og er med til at løse de udfordringer, verden står overfor.
- Undersøgelsen, der ligger til grund for samrådet i dag, er en britisk undersøgelse, hvor der ikke er danske virksomheder med.
- Men vi har desværre tidligere set eksempler, hvor danske virksomheder har været involveret i de her sager.
- Derfor tager jeg også problemstillingen alvorlig.

[Ad spørgsmål B: *Hvad mener ministrene, at der kan gøres for at rette op på de alvorlige forhold i tøjindustrien? Der henvises til, at fattigdommen i tøjindustrien ikke er ved at forsvinde, men forværres. Rapporten "Tailored*

Wages UK 2019. The state of pay in the global garment industry” fra den britiske NGO, Labour Behind The Label, afslører, at stort set ingen tøjfabrikanter kan garantere, at en eneste af de arbejdere, der syr deres tøj, får hvad der svarer til en leveløn. Til trods for CSR-indsatser går udviklingen i den gale retning, understreger en ekspert, fordi tøjindustrien er designet til hele tiden at tjene flere penge. Koste hvad det vil. 31 af virksomhederne – herunder Adidas, H&M, Inditex, Nike og PVH - kan ifølge rapporten ikke dokumentere, at en eneste af de ansatte på leverandørfabrikkerne får en såkaldt leveløn.]

- Jeg vil først svare på spørgsmål B om, hvad der kan gøres for at rette op på forholdene i tøjindustrien.
- Jeg mener, at ansvarlighed *er* og *skal* være en del af virksomhedernes kerneforretning. Samfundet skaber gode rammer for at drive virksomhed og omvendt forventer jeg, at virksomhederne bidrager til samfundskontrakten ved at agere ansvarligt.
- Der er endda også gode forretningsmuligheder i at arbejde ansvarligt, særligt i disse år, hvor vi arbejder hen imod indfrielsen af FN's verdensmål i 2030.
- Danmark har tilsluttet sig de internationale retningslinjer, som OECD's retningslinjer for Multinationale Virksomheder og implementeringen af FN's retningslinjer for erhverv og menneskerettigheder.

- Som følge af disse retningslinjer har man i Danmark ved lov etableret Mægling- og klageinstitutionen for ansvarlig virksomhedsadfærd, den der i daglig tale kaldes MKI.
- Jeg ved, at MKI netop har udarbejdet en vejledning om samfundsansvar, som er målrettet små- og mellemstore virksomheder i mode- og tekstilbranchen, som de offentliggjorde den 29. august i år i Erhvervsstyrelsen.
- Modebranchen står over for en stor opgave, når det gælder bæredygtig omstilling, både i forhold til klima- og miljøhensyn, men også i forhold til arbejdsvilkår.
- Og til virksomhederne inden for mode- og tekstilbranchen vil jeg gerne klart sige: I bør følge vejledningen fra MKI.
- Vejledningen er baseret på OECD's vejledning om nødvendig omhu i hele virksomhedens værdikæde. Vejledningen indeholder konkrete råd og anbefalinger, som virksomhederne skal være opmærksomme på for at minimere risikoen for negative indvirkninger på mennesker, på samfund og miljø i deres globale værdikæder.
- Jeg er blevet oplyst om, at der var bred deltagelse fra interessenter og virksomheder, da MKI præsenterede vejledningen

den 29. august 2019, og at mødet gav anledning til en drøftelse af de konkrete udfordringer, som tekstilbranchen står overfor.

- Ud over denne konkrete vejledning, vil vi i regeringen fortsat arbejde for at understøtte og fremme, at danske virksomheder lever op til deres samfundsansvar, også når det gælder løn- og arbejdstagerforhold i udviklingslande. Der er tale om problemstillinger, som skal løftes og løses internationalt.

Ad spørgsmål C: *Hvad kan ministrene gøre for, at den danske del af tøjindustrien og handelskæder sikrer ordentlige forhold, og hvad kan der gøres, for at kunderne kan opnå sikkerhed for, at produkterne er produceret under ordentlige, sikre og bæredygtige forhold?*

- Nu vil jeg gå videre til spørgsmål C om, hvad vi kan gøre for, at den danske del af tøjindustrien og handelskæderne sikrer ordentlige forhold, og at forbrugerne kan få sikkerhed for, at produkterne er produceret under bæredygtige forhold, som også spørgeren indledte med at pege på.
- Regeringen har fokus på at øge danske virksomheders engagement i FN's verdensmål samtidig med, at vi skal sikre, at internationale retningslinjer bliver overholdt.
- På mit område er det som sagt Mæglings- og klageinstitutionen for ansvarlig virksomhedsadfærd [MKI], der varetager

opgaven med at fremme og understøtte, at danske virksomheder lever op til deres samfundsansvar.

- MKI kan behandle klager over danske virksomheder, der ikke handler i overensstemmelse med OECD's retningslinjer på området. Og MKI skal også udbrede kendskabet til OECD's retningslinjer.
- MKI arbejder for, at danske virksomheder implementerer systematiske processer for risikohåndtering af negative indvirkninger på samfundet, det man kalder due diligence, både i egen virksomhed og i værdikæden.
- Derfor mener jeg, at MKI er helt central for dagens tema og samråd.
- Vi har tidligere set eksempler på, at MKI faktisk har gjort en forskel for at få danske virksomheder til at indordne sig efter OECD's retningslinjer.
- Eksempelvis er MKI tidligere kommet med offentlige udtalelser og kritik af en dansk virksomhed, hvorefter virksomheden har taget MKI's anbefalinger til sig og ændret sine processer, så virksomheden lever op til OECD's retningslinjer.

- Jeg ved godt, at der for nylig har været en kritik af, at MKI har afvist sager, og at der ikke er nok sager, der kommer til MKI.
- Jeg synes, at det er ærgerligt, hvis MKI ikke bliver benyttet af civilsamfundet i de sager, hvor der er mistanke om overtrædelser af OECD's retningslinjer. For vi har jo netop nedsat MKI med det formål, at institutionen skal benyttes i de her sager.
- Uanset hvad årsagen er, vil jeg tage en dialog med MKI om, hvordan vi kan udvikle MKI's indsats, så flere sager bliver taget op i MKI.
- Med hensyn til, hvordan kunderne og forbrugerne kan være sikre på, at produkter er produceret ansvarligt, vil jeg understrege vigtigheden af, hvad MKI opfordrer virksomheder til at gøre – nemlig at man kommunikerer, hvordan man arbejder ansvarligt, men også er transparent med, hvor der er udfordringer, og hvordan man arbejder for at imødekomme de udfordringer.
- Udover MKI er der også et regeringsnedsat Råd for Samfundsansvar og Verdensmål. Rådet har bl.a. fokus på, hvordan man kan sikre ansvarlighed i leverandørkæden hos danske virksomheder.

- Jeg ser meget frem til at følge Rådets arbejde og til at modtage anbefalinger fra rådet de næste par år.

[Ad spørgsmål E: *Hvad vil ministrene gøre for at fremme, at der globalt gøres en effektiv indsats for at sikre ordentlige arbejdsforhold i tøjbranchen, og hvilke initiativer vil regeringen tage i EU, OSCE og FN?]*

- Nu vil jeg gå til det sidste spørgsmål, spørgsmål E om, hvad der kan gøres globalt for at fremme en global effektiv indsats for at sikre ordentlige arbejdsforhold i tøjindustrien, og hvilke initiativer vi vil tage i EU, OECD og FN.
- Jeg bakker op om udviklingsministeren - solidaritetsministerens - indsatser i regi af EU og FN. Disse internationale fora er de rette til at drøfte denne her problematik i.
- I forhold til OECD, så har Danmark som jeg nævnte tilsluttet sig de internationale retningslinjer for Multinationale Virksomheder og nedsat MKI ved lov, som det nationale kontaktpunkt for OECD.
- Jeg har ladet mig fortælle, at MKI deltager aktivt i møder i OECD, og at de har et tæt samarbejde med de øvrige nationale kontaktpunkter både med hensyn til fælles kapacitetsopbygning og vidensdeling på området.

- Det er som sagt en prioritet for regeringen, at vi ønsker at fremme virksomheders arbejde med samfundsansvar – både i Danmark og globalt.
- Jeg er derfor glad for, at vi har fået sat samfundsansvar på dagsordenen i dag, og jeg vil meget gerne lytte til viden og gode idéer og erfaringer på området.
- Og jeg vil som erhvervsminister i min periode arbejde for at fremme virksomheders samfundsansvar og herigennem bidrage til bedre forhold for arbejdstagere både i Danmark og internationalt.
- Tak for ordet.